

kjendelse af, at det overhovedet er uretfærdigt, at den, der kun sigtes for at have gjort sig skyldig i en ringe Forseelse, der ikkun egner sig til at straffes med Bøder eller simpelt Fængsel, igjennem Varetægtsfængsling undertastes et Onde, der staar i afgjort Misforhold til den forskyldte Straf. Straffeloven af 1866 hjemler jo vistnok i § 58, at lidt Varetægtsarrest efter Omstændighederne kan træde i Stedet for en forskyldt Straf af kortere Tids simpelt Fængsel eller Fængsel paa sædvanlig Fangetost, og derved kan der i flere Tilfælde raades Bod paa den Uret, der maatte være tilføiet Bedkommende ved en mere eller mindre uforskyldt Varetægtsfængsling; men denne Bestemmelse i Straffeloven, der har sin Rod i den ovenfor antydede Betragtning, vil ingenlunde kunne være tilstrækkelig i alle Tilfælde, medens det er en Selvpølge, at det, naar der gives Erstatning for lidt Varetægtsfængsel i de heromhandlede Sager, vil blive taget i Betragtning ved Bedømmelsen af Erstatningens Størrelse, at den Paagjældende har faaet delvis Erstatning for Varetægtsarresten derved, at han af Hensyn til denne er bleven fritagen for den ellers forskyldte Straf. Og hvis det, som Udvalget mener, maa siges at være begrundet i Retfærdighedskrav, at den, der kun har forskyldt en ringe Straf, bør kunne fordre Erstatning for det større Onde, som er tilføiet ham ved Varetægtsfængsling alene for det Forhold, hvorom der er Tale, forekommer det fremdeles Udvalget, at der er stor Opfordring til at give en saadan Regel, som synes at være vel stiftet til at indskærpe den Sandhed, som maaske ikke altid respekteres, at det er utilladeligt at berøve Folk Friheden i Anledning af Sigtelser for ganske ubetydelige Forseelser. For ikke at misforstaaes skal man tilføie, at her naturligtvis ikke er Tale om de Tilfælde, hvor Varetægtsfængsel er anvendt i Anledning af en Sigtelse for flere eller større Forbrydelser end den ringe Forseelse, hvorfor han sluttelig alene dømmes; i saadanne Tilfælde kommer Reglen om, at den Paagjældendes Ufkyldighed maa godtgjøres eller dog gjøres antagelig, for at der kan fordres Erstatning, til Anvendelse.

Det, som man har for Øie, er alene de Tilfælde, hvor Varetægtsfængsel er anvendt i Anledning af Sigtelse for et bestemt Forhold, der kun bør straffes med Bøde eller simpelt Fængsel, og hvor Forhørsdommeren ved at dekrettere Varetægtsfængsel i den Anledning har feilet enten derved, at han har anvendt Varetægtsfængsel, uagtet han indsaa, at Forholdet kun egnede sig til en saadan ringe Straf, eller derved, at han har bedømt det givne Forholds Strafbarhed urigtigt. I begge Tilfælde bør den Paagjældende ikke lide under Forhørsdommerens Feil.

Til det Tillæg, som Flertallet efter det Anførte foreslaar til Lovforslagets § 1, mene nogle Medlemmer at der yderligere bør føies en almindelig Regel om, at der overhovedet habes Krav paa Erstatning i de Tilfælde, hvor det skjønnes, at Fængslingen har været unødvendig. Hvor billig og retfærdig denne Regel end i og for sig kunde synes at være, finde andre Medlemmer af Flertallet dog Betænelighed ved at tiltræde en Bestemmelse, der aabner et saa vidt Spillerum for Skjøn og Vilkaarlighed.

Udvalget tiltræder Bestemmelsen i Landsthingsforslagets § 2, at Erstatningsretten bortfalder, naar den Paagjældende selv ved sit urigtige Forhold har givet Anledning til Fængslingen. I Betragtning af, at et saadant Forhold kan være begrundet i Forvirring, Frygt eller Misforstaaelse, og det synes ubilligt, om den Paagjældende i saa Fald skulde forstjertse enhver Erstatning for en maaske langvarig Frihedsberøvelse, uagtet det viser sig, at han er uskyldig, foreslaar man dog at tilføie et nyt Punktum, hvori der gives Retten Bemyndigelse til i saadant Tilfælde at tilkjende en forholdsvis mindre Erstatning.

Naar Landsthingsforslaget i § 4 bestemmer, at Erstatningskravet skal fremsættes for den Underret, som behandler eller har behandlet Sagen, har hele Udvalget været enigt om at anse en saadan Ordning for uheldig. Det kan formentlig ikke bestrides, at den Underdommer, som har dekretteret Varetægtsarresten, kan befrægtes at have en forudsattet Mening, hvorfra det maaske ikke